

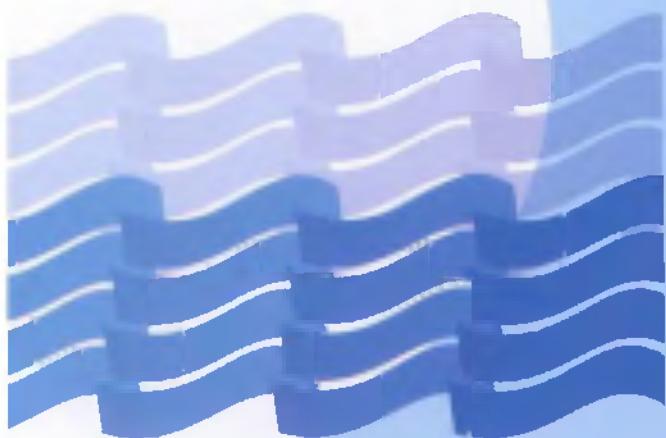
وزارت نیرو

شونگ سپاهان سازمان امور آب و برق

ابعاد فلانچ ها در اتصالات خطوط لوله برای محصارف عمومی در صنعت آب

تیر ماه ۱۳۷۲

نشریه شماره ۵۹ - الف

ابعاد فلانجها در اتصالات خطوط لوله
برای مصارف عمومی در صنعت آب

بهنام خدا

پیشگفتار

استانداردها از پایه‌های صنعت هستند. برای پیشرفت و ترقی در هر صنعت باید به تهیه استانداردهای لازم در آن صنعت توجه ویژه‌ای مبذول گردد. صنعت آب در اقتصاد کشور ما نقش کلیدی دارد و پیشبرد امور این صنعت حیاتی است از این رو استانداردهای مربوطه نه در روند کارهای جاری بلکه به صورت طرح تهیه می‌شوند و امور آب وزارت نیرو با توجه به مسئولیت خود در زمینه صنعت آب، انجام این مهم را به عهده گرفته است.

نظر به لزوم توافق کلیه بخش‌های سهیم در صنعت، استانداردها طی بحث و بررسی با شرکت کارشناسان بخش‌های مربوطه تدوین می‌گردند. از این‌رو مبانی تشکیلاتی "طرح تهیه استانداردهای صنعت آب کشور" کمیته‌های فنی است که با شرکت فعال کلیه بخش‌های سهیم در این صنعت تشکیل می‌گردد. تاکنون در طرح ۲۲ کمیته فنی پیش‌بینی شده است که چهار کمیته فنی مسئول تهیه و هماهنگی استانداردهای مربوطه به چهار شاخه عمده صنعت آب یعنی "بهره‌برداری و حفاظت منابع آب"، "آبیاری و زهکشی و کترل طغیان"، "سدسازی"، و "آب و فاضلاب شهری" هستند و ۱۸ کمیته فنی دیگر در رشته‌های تخصصی و بر حسب نیاز چهار کمیته فنی مذکور به تدوین استاندارد مشغول‌اند.

برای جامعیت و مقبولیت بیشتر استانداردها و توجه به همه تجربه‌ها و نظرات فنی و علمی، پیش‌نویس استانداردها برای نظرخواهی منتشر شده و نظرات واصله پس از بررسی در کمیته فنی مربوطه در نسخه نهایی منظور خواهد شد.

امید است که کارشناسان و صاحب‌نظرانی که فعالیت آنها با این رشته از صنعت آب مرتبط می‌باشد مفاد این پیش‌نویس را مورد بررسی دقیق قرار داده و با ارائه نظرات و راهنمایی‌های ارزنده خود کمیته فنی شماره ۹ را در تنظیم و تدوین بهتر متن نهایی باری و راهنمایی فرمایند.

* ترکیب کمیته فنی شماره ۹ به ترتیب حروف الفبا به شرح زیر می‌باشد.

فوق لیسانس مکانیک	آقای مهندس همایون فرزانه
فوق لیسانس سیویل	آقای مهندس محمد معین پور
فوق لیسانس مکانیک	آقای مهندس حسین میرزائی
لیسانس راه و ساختمان	آقای مهندس محمد ناظم زاده

فهرست مطالب

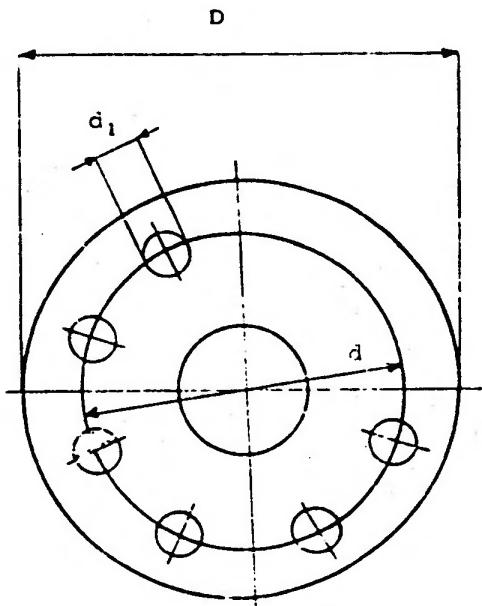
عنوان	صفحه
۱- هدف و دامنه کاربرد	۱
۲- علائم	۱
۳- تعاریف	۱
۱-۳ فشار اسمی	۱
۲-۳ قطر اسمی	۲
۴- مرجع	۲
جدول ۱- ابعاد در مربوط به فلانجهای با فشارهای اسمی ۱۰ و ۶ کمتر یا مساوی ۲/۵	۳

۱- هدف و دامنه کاربرد

این استاندارد ابعاد فلاتجها در اتصالات خطوط لوله برای مصارف عمومی را مشخص می‌نماید. ابعاد فلاتجها مزبور در جداول ۱ الی ۴ منعکس گردیده است.

باید توجه نمود که از نقطه نظر قطر خارجی و قطر سوراخ ابعاد داده شده در این استاندارد در بعضی از حالات با ابعاد فلاتجها چندی (مندرج در نشریه شماره ۴۲۶ مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران) و چند نشکن (استاندارد شماره ۷ طرح تهیه استانداردهای صنعت آب کشور) متفاوت می‌باشد برای مثال قطر سوراخ پیچ در فلاتجایی که قرار است در زیرزمین نصب گرددن به میزان یک میلیمتر از فلاتجها مشابه برای مصارف روی کار بیشتر می‌باشد که این مسئله نه تنها باعث سهولت کار نصب شده بلکه استفاده از پیچهای بزرگتر را که طبیعتاً دارای مقاومت بیشتری در مقابل زنگزدگی می‌باشد امکان پذیر می‌سازد در هر صورت این اختلاف ابعاد مانع جفت شدن فلاتجها و اتصال نمی‌گردد.

۲- علائم

- فشار اسمی NP
- قطر اسمی DN
- قطر خارجی فلانج (میلیمتر) D
- قطر دایره گام پیچها (میلیمتر) d
- قطر سوراخ d_i
- قطر پیچ Th
- تعداد پیچها (عدد) n

۳- تعاریف

۳-۱ فشار اسمی

نوعی نامگذاری عددی می‌باشد که عبارت از عددی است نزدیک به فشار کار (بر حسب بار) جهت شناخت کلیه اجزاء هم فشار (حداکثر فشار کار) در سیستمهای لوله‌کشی جهت نشان دادن مفهوم درست بایستی بعد از علامت NP فشار اسمی ذکر شود.

دو سیستم انگلیسی فشار اسمی عددی است نزدیک به فشار کار (بر حسب پانه بر اینچ مریع) که با کلاس مشخص می‌شود.

۳-۳ قطر اسمی

قطر اسمی نوعی نامگذاری عددی می‌باشد که عبارت از عددی است نزدیک به قطر داخلی (برحسب میلیمتر) جهت شناخت کلیه اجزاء هم‌قطر در سیستمهای لوله‌کشی. جهت نشان دادن مفهوم درست بایستی بعد از علامت قطر اسمی ذکر شود.

۴- مرجع

استاندارد بین‌المللی شماره ۲۰۸۴

جدول ۱- ابعاد در مربوط به فلانجهای با فشارهای اسمی ۱۰ و ۶ کمتر یا مساوی ۲/۵

ابعاد پر حسب میلیمتر

جدول ۲ - ابعاد مربوط به فلاتجهای با فشار اسمی ۱۶، ۲۵، ۴۰

NP ۲۰					NP ۲۵					NP ۴۰					ظرفیت (DN)		
n	Th	d ₁	d	D	n	Th	d ₁	d	D	n	Th	d ₁	d	D			
۴	M 1۰	۱۱	۳۰	۷۵											۶		
۴	M 1۰	۱۱	۵۵	۸۰											۸		
۴	M ۱۲	۱۴	۵۰	۹۰											۱۰		
۴	M ۱۲	۱۴	۶۵	۹۵											۱۵		
۴	M ۱۲	۱۴	۲۵	۱۰۵											۲۰		
۴	M ۱۲	۱۴	۸۵	۱۱۵											۲۵		
۴	M ۱۶	۱۸	۱۰۰	۱۴۰											۳۲		
۴	M ۱۶	۱۸	۱۱۰	۱۵۰											۴۰		
۴	M ۱۶	۱۸	۱۲۵	۱۶۵											۵۰		
۸	M ۱۶	۱۸	۱۴۵	۱۸۵											۶۵		
۸	M ۱۶	۱۸	۱۶۰	۲۰۰											۸۰		
۸	M ۲۰	۲۲	۱۹۰	۲۳۵											۱۰۰		
۸	M ۲۴	۲۶	۲۲۰	۲۷۰											۱۲۵		
۸	M ۲۴	۲۶	۲۵۰	۳۰۰											۱۵۰		
۱۲	M ۲۴	۳۰	۲۹۵	۳۵۰	۱۲	M ۲۴	۲۶	۲۸۰	۳۳۰	۱۲	M ۲۰	۲۲	۲۴۰	۲۸۵	۱۷۵		
۱۲	M ۲۷	۳۰	۲۲۰	۲۷۵	۱۲	M ۲۷	۲۶	۲۱۰	۲۶۰	۱۲	M ۲۰	۲۲	۲۹۵	۳۴۰	۲۰۰		
۱۲	M ۳۰	۲۲	۲۵۵	۴۰۰	۱۲	M ۲۷	۲۰	۲۹۰	۲۹۵	۱۲	M ۲۰	۲۲	۲۳۵	۲۷۰	۲۲۵		
۱۲	M ۳۰	۲۲	۲۸۵	۴۵۰	۱۲	M ۲۷	۲۰	۲۷۰	۴۲۵	۱۲	M ۲۰	۲۶	۲۳۵	۴۰۵	۲۵۰		
۱۶	M ۳۰	۲۲	۴۵۰	۵۱۵	۱۶	M ۲۷	۲۰	۴۳۰	۴۸۵	۱۲	M ۲۴	۲۶	۴۱۰	۴۶۰	۳۰۰		
۱۶	M ۳۲	۲۶	۵۱۰	۵۸۰	۱۶	M ۳۰	۲۳	۴۹۰	۵۵۵	۱۶	M ۲۴	۲۶	۴۷۰	۵۲۰	۳۵۰		
۱۶	M ۳۲	۲۶	۵۸۵	۶۶۰	۱۶	M ۳۲	۲۶	۵۵۰	۶۲۰	۱۶	M ۲۷	۲۰	۵۲۵	۵۸۰	۴۰۰		
۲۰	M ۳۶	۲۲	۶۱۰	۶۸۲	۲۰	M ۳۲	۲۶	۶۰۰	۶۷۰	۲۰	M ۲۷	۲۰	۵۸۰	۶۴۰	۴۵۰		
۲۰	M ۳۹	۲۲	۶۲۰	۷۰۵	۲۰	M ۳۲	۲۶	۶۶۰	۷۲۰	۲۰	M ۳۰	۲۲	۶۵۰	۷۱۵	۵۰۰		
۲۰	M ۴۰	۲۸	۷۵۰	۸۳۵	۲۰	M ۳۶	۲۹	۷۱۰	۷۸۵	۲۰	M ۳۰	۲۲	۷۱۰	۷۷۵	۵۵۰		
۲۰	M ۴۵	۲۸	۷۳۵	۸۱۰	۲۰	M ۳۶	۲۹	۷۷۰	۸۴۵	۲۰	M ۳۲	۲۶	۷۲۰	۸۴۰	۶۰۰		
۲۲	M ۴۵	۲۸	۸۳۰	۹۲۵	۲۲	M ۳۶	۲۹	۸۲۰	۸۹۵	۲۲	M ۳۲	۲۶	۷۹۰	۸۵۰	۶۵۰		
۲۲	M ۴۵	۲۸	۹۰۰	۹۹۵	۲۲	M ۳۶	۴۲	۸۷۵	۹۶۰	۲۲	M ۳۲	۲۶	۸۴۰	۹۱۰	۷۰۰		
۲۲	M ۵۲	۲۶	۹۷۰	۱۰۸۰	۲۴	M ۳۹	۲۲	۹۳۵	۱۰۲۰	۲۲	M ۳۲	۲۶	۹۰۰	۹۷۰	۷۵۰		
۲۲	M ۵۲	۲۶	۱۰۵۰	۱۱۴۰	۲۴	M ۳۶	۴۸	۹۹۰	۱۰۸۵	۲۲	M ۳۶	۲۹	۹۰۰	۱۰۷۰	۸۰۰		
۲۴	M ۵۲	۵۶	۱۱۶۰	۱۲۵۰	۲۸	M ۳۶	۴۸	۱۰۹۰	۱۱۸۵	۲۸	M ۳۶	۲۹	۱۰۵۰	۱۱۲۵	۹۰۰		
۲۴	M ۵۷	۵۶	۱۲۵۰	۱۳۶۰	۲۸	M ۵۲	۵۷	۱۱۱۰	۱۲۲۰	۲۸	M ۳۹	۴۲	۱۱۲۰	۱۲۵۵	۱۰۰۰		
۲۲	M ۵۷	۵۶	۱۲۵۰	۱۴۶۰	۲۲	M ۵۲	۵۶	۱۲۱۰	۱۴۲۰	۲۲	M ۳۹	۴۲	۱۱۲۰	۱۲۵۵	۱۱۰۰		
۲۲	M ۵۷	۵۶	۱۴۶۰	۱۵۷۰	۲۲	M ۵۲	۵۶	۱۲۹۰	۱۵۰۰	۲۲	M ۴۵	۴۸	۱۱۳۰	۱۲۶۵	۱۲۰۰		
۲۲	M ۵۷	۵۶	۱۵۷۰	۱۶۸۰	۲۲	M ۵۶	۶۲	۱۳۲۰	۱۵۴۰	۲۲	M ۴۵	۴۸	۱۱۴۰	۱۲۶۵	۱۳۰۰		
۲۴	M ۵۷	۵۶	۱۶۸۰	۱۷۹۵	۲۶	M ۵۶	۶۲	۱۳۰۰	۱۷۰۵	۲۶	M ۴۵	۴۸	۱۱۵۰	۱۲۸۵	۱۴۰۰		
۲۴	M ۶۴	۵۶	۱۶۰۰	۱۹۷۵	۲۶	M ۵۶	۶۲	۱۷۵۰	۱۸۶۵	۲۶	M ۵۲	۵۶	۱۷۱۰	۱۸۲۰	۱۵۰۰		
۴۰	M ۶۷	۵۶	۱۹۰۰	۲۰۷۵	۴۰	M ۵۶	۶۲	۱۸۵۰	۱۹۷۵	۴۰	M ۵۲	۵۶	۱۸۲۰	۱۹۳۰	۱۶۰۰		
						۴۴	M ۶۷	۵۶	۱۸۷۰	۱۹۹۵	۴۰	M ۵۲	۵۶	۱۸۳۰	۱۹۴۰	۱۸۰۰	
						۴۸	M ۶۷	۵۶	۱۸۷۰	۲۰۰۵	۴۰	F ۱	M ۵۶	۶۲	۲۱۱۰	۲۲۳۰	۲۰۰۰
												۵۱	M ۵۶	۶۲	۲۱۱۰	۲۲۳۰	۲۲۰۰
												۵۶	M ۵۶	۶۲	۲۱۲۰	۲۲۴۰	۲۴۰۰
												۶۰	M ۵۶	۶۲	۲۱۰۰	۲۲۶۰	۲۶۰۰

ابعاد بر حسب میلیمتر

جدول ۳- ابعاد مریوط به فلانجهای پا فشار اسمی ۶۴ و ۱۰۰ و ۱۶۰

NP ۱۶۰					NP ۱۰۰					NP ۶۴					اقطار اسی (DN)
n	Th	d _i	d	D	n	Th	d _i	d	D	n	Th	d _i	s	D	
۴	M ۱۷	۱۴	۷۰	۱۰۰											۱۰
۴	M ۱۷	۱۴	۷۵	۱۰۵											۱۵
۴	M ۱۸	۱۸	۹۰	۱۳۰											۲۰
۴	M ۱۸	۱۸	۱۰۰	۱۴۰											۲۵
۴	M ۲۰	۲۲	۱۱۰	۱۵۵											۳۰
۴	M ۲۰	۲۲	۱۲۵	۱۷۰											۳۵
۴	M ۲۶	۲۶	۱۴۰	۱۹۰											۴۰
۸	M ۲۶	۲۶	۱۷۰	۲۲۰											
A	M ۲۶	۲۶	۱۸۰	۲۲۰											
A	M ۲۷	۲۰	۲۱۰	۲۶۰											
A	M ۲۰	۲۲	۲۵۰	۲۱۵											
۱۲	M ۲۰	۲۲	۲۹۰	۲۳۵											
۱۲	M ۲۲	۲۶	۳۲۰	۲۹۰	۱۲	M ۳۰	۳۲	۳۲۰	۲۸۵	۱۲	M ۳۰	۳۲	۳۱۰	۲۷۵	۱۲۵
۱۲	M ۲۲	۲۶	۳۶۰	۴۲۰						۱۲	M ۳۲	۳۶	۳۴۵	۴۱۵	۲۰۰
۱۲	M ۲۶	۲۹	۴۰۰	۴۷۵						۱۲	M ۳۲	۳۶	۳۲۰	۴۴۰	۲۲۵
۱۲	M ۲۹	۴۲	۴۲۰	۵۱۵	۱۲	M ۳۶	۳۹	۴۳۰	۵۰۵	۱۲	M ۳۲	۳۶	۴۰۰	۴۷۰	۲۵۰
۱۶	M ۲۹	۴۲	۵۰۰	۵۸۵						۱۶	M ۳۲	۳۶	۴۶۰	۵۳۰	۳۰۰
					۱۶	M ۴۵	۴۸	۶۲۰	۷۱۵	۱۶	M ۳۹	۴۲	۵۸۵	۶۷۰	۴۰۰
					۲۰	M ۴۵	۴۸	۷۵۵	۷۷۰	۲۰	M ۳۹	۴۲	۶۳۰	۷۱۵	۴۵۰
					۲۰	M ۵۲	۵۶	۷۶۰	۷۲۰	۲۰	M ۴۵	۴۸	۷۰۵	۸۰۰	۵۰۰
					۲۰	M ۵۶	۶۲	۸۲۰	۹۲۵	۲۰	M ۴۵	۴۸	۷۶۰	۸۵۵	۵۵۰
					۲۰	M ۵۶	۶۲	۸۷۵	۹۹۰	۲۰	M ۵۲	۵۶	۸۲۰	۹۳۰	۵۰۰
					۲۴	M ۵۶	۶۲	۹۲۵	۱۰۵۰	۲۴	M ۵۲	۵۶	۸۷۵	۹۸۲	۶۵۰
					۲۴	M ۶۴	۷۰	۱۰۲۰	۱۱۴۵	۲۴	M ۵۲	۵۶	۹۲۵	۱۰۴۳	۷۰۰
										۲۴	M ۵۲	۵۶	۹۹۰	۱۱۰۰	۷۵۰
										۲۴	M ۵۶	۶۲	۱۰۳۰	۱۱۶۲	۸۰۰
										۲۸	M ۵۶	۶۲	۱۱۷۰	۱۲۸۵	۹۰۰
										۲۸	M ۵۷	۷۰	۱۲۷۰	۱۴۱۵	۱۰۰۰
										۲۲	M ۵۷	۷۰	۱۴۰۰	۱۵۷۵	۱۱۰۰
										۲۲	M ۷۶	۷۸	۱۵۳۰	۱۶۶۵	۱۲۰۰

ابعاد بر حسب میلیمتر

جدول ۴- ابعاد مربوط به فشارهای اسمی ۲۵۰ و ۳۲۰ و ۴۰۰

NP ۴۰۰					NP ۳۲۰					NP ۲۵۰					اقطار اسمی (DN)
n	Th	d ₁	d	D	n	Th	d ₁	d	D	n	Th	d ₁	d	D	
F	M16	18	85	125	به فشار اسمی ۴۰۰ مراجعت شود.										10
F	M20	22	100	125	F	M16	18	90	130	F	M16	18	95	135	15
F	M20	22	115	160	F	M20	22	105	150	F	M20	22	105	150	20
F	M24	26	120	180	F	M24	26	110	160	F	M24	26	120	165	25
F	M24	26	140	205	F	M24	26	130	180	F	M24	26	135	185	32
F	M24	26	165	220	F	M24	26	145	195	F	M24	26	150	200	40
A	M16	20	180	220	A	M24	26	160	210	A	M24	26	150	200	50
A	M20	22	225	290	A	M24	26	200	255	A	M24	26	180	230	65
A	M20	22	240	305	A	M24	26	220	275	A	M24	26	200	255	80
A	M24	26	295	370	A	M24	26	265	325	A	M24	26	225	300	100
12	M24	26	240	415	12	M24	26	210	280	12	M24	26	225	320	125
12	M29	29	290	475	12	M29	29	250	425	12	M29	29	320	390	150
12	M40	38	450	540	12	M29	29	400	485	12	M29	29	355	420	175
16	M40	48	490	585	16	M29	29	440	525	12	M29	29	400	485	200
16	M41	52			16	M41	52	520	540	16	M45	48	490	585	250
16	M48	52			16	M48	52	520	540	16	M48	52	520	690	300

ابعاد بر حسب میلیمتر